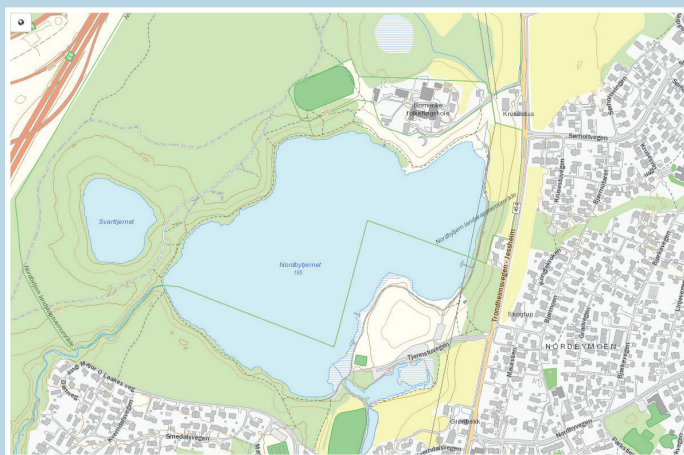

Foto: Ullensaker kommune

Nordbytjernet ligger ved Jessheim i Ullensaker kommune, og er en grytehullsjø. Tjernet ble dannet for ca. 10 000 år siden da den store innlandsisen trakk seg tilbake. Store isfjell brakk av fra brefronten og noen av disse strandet og ble helt eller delvis begravd av løsmasser som sand og grus. Da isfjellene smeltet ble det noen forsenkninger i terrenget, og det er disse forsenkningene vi i dag kaller dødisgroper eller grytehull. Når disse har blitt fylt med vann får vi en grytehullsjø slik som Nordbytjernet. Med ett dyp på 23 meter er Nordbytjern den dypeste grytehullsjøen i Gardermoen-området. Tjernet har stor grunnvannsgjennomstrømming, og har utløp til bekk i sørenden.

Kommune	Ullensaker
Areal	0,268 km ²
Maks dyp	23 meter
Høyde	185 m.o.h.
Dyreliv	7 arter ferskvannsnegl 36 arter krepsedyr 3 arter fisk
Planteliv	16 arter vannplanter
Fremmede arter	Vasspest

Biologisk mangfold

Det er et stort artsmangfold i Nordbytjernet, og dette sjeldne og artsrike samfunnet gjør at vannet har nasjonal verdi.

Vannvegetasjonen er godt utviklet, og vi finner de rødlistede planteartene blanktjønnaks (*Potamogeton lucens*) og hornblad (*Ceratophyllum demersum*) i vannet. Vi finner også syv ulike arter av ferskvannsnegl, og store forekomster av andemusling (*Anodonta anatina*). Av fiskeslag finner vi abbor (*Perca fluviatilis*), gjedde (*Esox lucius*) og mort (*Rutilus rutilus*).

Øverst Blanktjønnaks, foto Karelj, andemusling, foto Joel Berglund
Nederst: abbor, foto Ullrich Mühlhoff, og mort, foto GerardM

Friluftsliv

Nordbytjernet er et populært turområde i Ullensaker. Her er det fine stier, badeplass, brygge, lekeplass, treningsapparater, stupetårn og fine gressplener for piknikk. Om vinteren er det oppkjørte skiløyper rundt tjernet, og noen prøver fiskelykken på isen. Her fiskes det både vinter og sommer, og det har blitt tatt gjedder på over syv kilo!

En stor del av området er vernet som landskapsvernområde. Verneområdet omfatter også Svarttjern som ligger vest for Nordbytjernet.

Foto: Torill Tonhaugen

Foto: Helge B. Pedersen

Utfordringer

Vasspest har etablert seg i tjernet. Dette er en fremmed og skadelig art som truer de sjeldne og sårbare artene i tjernet. Det er viktig at vasspest ikke spres til andre vann på Romerike. Det er derfor viktig å vaske og tørke fiske- og badeutstyr etter bruk. Selv små plantefragmenter kan gi spredning av arten. Klimaendringene gir også nye utfordringer i form av mer nedbør som fører til økt vannføring og mer erosjon. Tjernet mottar overvann fra Jessheim sentrum via Måsabekken.

Oppfølging av vannforskriften

I arbeidet som følger av vannforskriften er målet at alt vann skal oppnå god eller svært god økologisk og kjemisk tilstand. Miljøtilstanden kategoriseres i seks ulike klasser som illustreres med hver sin farge - svært god (blått), god (grønn), moderat (gul), dårlig (oransje), svært dårlig (rødt) og udefinert (grått). Er den totale vurderingen moderat eller dårligere skal det settes i gang tiltak.

Økologisk og kjemisk tilstand i Nordbytjernet

Parameter	Tilstandsklasse	
Planteplankton (2017)	Svært god	■
Fosfor (2012-2017)	God	■
Nitrogen (2012-2017)	God	■
Total økologisk tilstand	God	■
Kjemisk tilstand	God	■

Nordbytjernet er i dag i god økologisk og kjemisk tilstand, og har dermed oppnådd miljømålet.

Det er gjort mange og viktige tiltak rundt Nordbytjernet for å opprettholde god vannkvalitet. Tjernet nedbørsfelt er i stor grad utbygde flater fra Jessheim sentrum og det ble derfor i 2009 bygget en rensesepark i forbindelse med Måsabekken som skal ivareta vannkvaliteten i Nordbytjern. Renseseparken er bygget opp med et sedimentasjonsbasseng og flere vegetasjonsfiltre. Vannet fra renseseparken overvåkes og tilstanden var i 2018 god for fosfor og nitrogen. Renseseparken skal restaureres i 2020, og dette vil forhåpentligvis føre til at mer næringstoffer vil bli holdt igjen.

Selv om Nordbytjernet har nådd miljømålet er det viktig å fortsette med tiltakene slik at tilstanden opprettholdes.

For mer informasjon se vann-nett.no

Kontakt:

Vannområde Leira-Nitelva
Sekretariatet, c/o Lillestrøm kommune - Postboks 313, 2001 Lillestrøm
Tlf. direkte 66 93 83 06 / 47 61 69 61
post@elveliv - elveliv.no - facebook.com/vannomradeLeiraNitelva

VANNOMRÅDE
LEIRA-NITELVA
- elveliv.no -